

بررسی افسردگی بعد از زایمان و ارتباط آن با ناخواسته بودن بارداری و جنس نوزاد

دکتر مریم زنگنه^۱، دکتر نرگس شمس علیزاده^۲، مستانه کامروامش^۳، دکتر منصور رضائی^۴، دکتر صغری پرمهر^۵

۱- استادیار گروه زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۲- استادیار گروه اعصاب و روان، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران (مؤلف مسؤول) تلفن تماس: ۰۸۷۱-۶۶۶۰۰۲۵ nshamsalizadeh@yahoo.com

۳- مربی دانشکده پرستاری و مامائی، کرمانشاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۴- استادیار گروه آمار زیستی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

۵- پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه، ایران

چکیده

زمینه و هدف: افسردگی بعد از زایمان، بیماری ناتوان کننده‌ای است که در روابط اجتماعی شخص و توانایی نگهداری نوزاد نقش مهمی دارد. با شناخت زودرس اختلال و درک عوامل مرتبط با آن می‌توان اقدامات پیشگیرانه و درمانی را مد نظر قرار داد، که نتیجه آن سلامت مادر و کودک، خانواده و جامعه خواهد بود. این پژوهش با هدف بررسی افسردگی پس از زایمان و ارتباط آن با ناخواسته بودن بارداری و جنس نوزاد در زنان زایمان کرده تحت پوشش درمانگاه عرصه پزشکی جامعه‌نگر دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۸۶ انجام شد.

روش بررسی: مطالعه از نوع مقطعی است. مجموعاً تعداد ۵۳۱ خانم که دارای حاملگی بار اول بوده و ۴۰-۱۰ روز بعد از زایمان جهت کنترل به درمانگاه عرصه پزشکی جامعه‌نگر مراجعه کردند، از نظر افسردگی بررسی شدند. نمونه‌ها بصورت سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه افسردگی پس از زایمان ادینبرگ (EPDS) و یک فرم اطلاعاتی مربوط به اطلاعات دموگرافیک، جنس نوزاد، خواسته یا ناخواسته بودن بارداری و سابقه افسردگی بود که از طریق مصاحبه تکمیل گردیدند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با به کارگیری نرم افزار SPSS انجام شد و از آمار توصیفی برای توصیف داده‌ها و از آزمون آماری مجذور کای برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: در این پژوهش ۵۳۱ زن زایمان کرده مورد بررسی قرار گرفتند که ۴۰/۷ درصد دارای افسردگی پس از زایمان بودند، بین افسردگی پس از زایمان با ناخواسته بودن بارداری و سابقه افسردگی ارتباط معنی‌دار آماری وجود داشت ($P=0/002$). ولی بین افسردگی پس از زایمان و جنس نوزاد ارتباط معنی‌دار آماری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: افسردگی پس از زایمان در جامعه ما شیوع بسیار بالایی دارد به نحوی که تقریباً نیمی از مادران را درگیر می‌سازد. لذا به نظر می‌رسد که غربالگری از نظر افسردگی پس از زایمان باید به عنوان یک جزء اساسی در مراقبت‌های پس از زایمان درآید. همچنین مادران دارای بارداری ناخواسته و سابقه افسردگی باید تحت مراقبت‌های ویژه در طی بارداری و پس از زایمان قرار گیرند.

کلیدواژه‌ها: افسردگی بعد از زایمان، بارداری ناخواسته، جنس نوزاد.

وصول مقاله: ۸۷/۱۰/۲۰ اصلاح نهایی: ۸۸/۲/۳۱ پذیرش مقاله: ۸۸/۳/۱۳